

MESTSKÝ ÚRAD V TRENČÍNE

Mestské zastupiteľstvo
v Trenčíne

Trenčín, 01.07.2020

**Prerokovanie protestu prokurátora
proti VZN č.35/2019,
ktorým sa určuje výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu
nákladov spojených s činnosťou škôl a školských zariadení
v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trenčín**

Predkladá:

Ing. Rastislav Masaryk
riaditeľ ŠZMT, m.r.o.

Návrh na uznesenie:

na osobitnej prílohe

Spracoval:

JUDr. Mária Micháliková
útvár právny

Stanovisko Komisie školstva a mládeže MsZ v Trenčíne: Komisia odporúča nevyhovieť protestu prokurátora

V Trenčíne, 19.06.2020

Dôvodová správa

Mestu Trenčín bol dňa 02.04.2020 doručený protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a) v spojení s ustanovením § 23 ods.1 zákona č.153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov proti článku 2 ods. 1 písm. a), b) a c) všeobecne záväzného nariadenia č.35/2019, ktorým sa určuje výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trenčín (ďalej len „VZN“). Prokurátor v proteste uvádza, že týmito ustanoveniami VZN bol porušený zákon, a to konkrétne v ustanoveniach § 6 ods. 1 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 3 písm. c), d), § 144 ods.1 písm. a), § 145 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 2 ods.1, § 2a ods.2, ods. 3 zákona č.365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. Prokurátor v proteste navrhuje **zmeniť** článok 2 ods. 1 písm. a),b) predmetného VZN a to tak, aby sa týkal všetkých detí, ktoré spĺňajú predpoklady na navštevovanie materskej školy za poplatok, a to bez ohľadu na ohraničenie týchto výdavkov v závislosti od 3 rokov veku dieťaťa a zároveň **zrušiť v celom rozsahu a bez náhrady** ustanovenie článku 2 ods. 1 písm. c) napadnutého VZN.

O proteste prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu rozhoduje mestské zastupiteľstvo (t.j. orgán, ktorý všeobecne záväzné nariadenie vydal), pričom postupuje podľa § 27 ods.3 zákona č.153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Ak bol protest prokurátora podaný proti VZN a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, VZN zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť VZN, ktoré bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene VZN alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote najneskôr do 90 dní od doručenia protestu (t.j. v našom prípade najneskôr do 01.07.2020). V prípade, ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti VZN, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Prokurátor v proteste uvádza nasledovné:

....vyššie označené ustanovenia tohto VZN sú vo svojej vzájomnej súvislosti nezákonné, a teda je potrebné ich zmeniť tak, resp. tretie napádané ustanovenie pod písmenom c) zrušiť v celom rozsahu, aby ako celok nevytvárali určitý cielený diskriminačný základ s ohľadom na vek maloletého dieťaťa.

... predmetné VZN totiž v týchto ustanoveniach úplne nedôvodne diskriminuje deti mladšie ako tri roky, ktorých rodičia by mali v dôsledku ich veku odvádzať mestu Trenčín vyššie príspevky ako ostatné staršie deti, ktoré spĺňajú podmienky na navštevovanie materskej školy za určitý poplatok (uvedené sa samozrejme netýka zákonných výnimiek upravených v ustanoveniach § 28 odsek 6, odsek 7 Školského zákona, na ktoré mesto Trenčín reflektovalo v ustanoveniach článkov 5 a 6 predmetného VZN).

Mesto Trenčín teda prijalo predmetné VZN na základe ustanovenia § 28 odsek 5 Školského zákona, no opomenulo pri jeho prijímaní aplikovať, resp. vziať do úvahy vyššie citované zákonné ustanovenia, keďže sa nevyvarovalo v napadnutých ustanoveniach nedôvodnej diskriminácie detí z pohľadu ich veku. Pokiaľ chcelo mesto docieľiť u detí, ktoré majú trvalý pobyt v meste Trenčín, prijímanie najmä detí od troch rokov veku (po vykonaní rodičovskej dovolenky), nič nebráni mestu uprednostňovať tieto deti s ohľadom najmä na kapacitné možnosti jeho predškolských zariadení. Avšak v prípadoch, ak takáto kapacitná núdza nenastane, nie je prípustné diskrimináciu detí z pohľadu veku akokoľvek aplikovať. Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej ustálenej judikatúre konštatuje, že odlišnosť v zaobchádzaní medzi osobami nachádzajúcimi sa v analogických alebo porovnateľných situáciách je diskriminačná, pokiaľ nemá žiadne objektívne a rozumné ospravedlnenie, t.j. pokiaľ nesleduje legitímny cieľ, alebo pokiaľ nie sú použité prostriedky sledovanému cieľu primerané.

Zhrnúc vyššie uvedené skutočnosti je potrebné záverom skonštatovať, že mesto Trenčín pri koncipovaní predmetného VZN dostatočne nerozlišilo dôvody na zákonom povolené možnosti navýšenia nákladov, kedy oprávnené navýšenie sa môže realizovať napr. pri deťoch, ktoré

nemajú trvalý pobyt na jeho území, nakoľko uvedené je možné odvodzovať aj na základe ustálenej súdnej judikatúry, z ktorej vyplýva, že argument trvalého pobytu nepochybne treba vyhodnotiť ako jedno z kritérií pri posudzovaní proporcionality vo vzťahu k cieľu, ktorým je zvyšovanie kvality predprimárneho vzdelávania, keďže obyvatelia mesta sú platiteľmi daní, ktoré štát cestou podielových daní poskytuje obciam, resp. mestám v závislosti od počtu obyvateľov s trvalým pobytom v danej obci, resp. meste (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 2Svzn/1/2015 z 26.4.2017).“

Podľa článku 2 ods. 1 platného a účinného VZN č. 35/2019:

„Zriaďovateľ na základe ustanovenia § 28 ods. 5 školského zákona určuje výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trenčín takto:

a) deti od 3 rokov veku s trvalým pobytom v meste Trenčín	25,- €
b) deti od 3 rokov veku s trvalým pobytom mimo mesta Trenčín	50,- €
c) deti do 3 rokov veku	100,-€“

Mesto Trenčín určuje rozdielu výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trenčín podľa veku dieťaťa s ohľadom na skutočnosť, že starostlivosť o deti vo veku do 3 rokov a o deti od 3 rokov umiestnené do materských škôl možno najmä vzhľadom na materiálne a personálne potreby na zabezpečenie starostlivosti o deti rôzneho veku v materskej škole považovať za rozdielne finančné náročné.

Podľa ust. § 28 ods. 5 platného a účinného zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov platí, že: „Výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole zriadenej obcou určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.“

Od 01.01.2021 nadobudne účinnosť novela školského zákona, na základe ktorej od 01.01.2021 dôjde k doplneniu § 28 ods. 5 školského zákona, tak, že **výška mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy zriadenej obcou sa bude určovať jednotnou sumou pre všetky deti prijaté do materskej školy.**

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súčasne platná a účinná legislatíva nezakazuje obciam stanovovať výšku mesačných príspevkov zákonných zástupcov v rozdielnych výškach na základe obcou určených kritérií, t. j. nie je zákonom stanovená povinnosť obciam stanovovať výšku mesačného príspevkov jednotnou sumou. Preto predmetná legislatívna zmena § 28 ods. 5 školského zákona bude zo strany mesta vykonaná tak, aby s účinnosťou od 01.01.2021 bola výška mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy podľa článku 2 ods. 1 VZN č. 35/2019 v súlade s novelizovaným § 28 ods. 5 školského zákona.

Vzhľadom na podaný protest prokurátora, obsah napadnutého VZN a vyššie uvedené skutočnosti, považujeme protest za nedôvodný a navrhujeme protestu prokurátora nevyhovieť.

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

n e v y h o v u j e

protestu prokurátora proti VZN č.35/2019, ktorým sa určuje výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trenčín.